

Висловлюємо щирю подяку пп.:

*Ользі БАГАЛІЙ,
Костеві ЧЕРЕМСЬКОМУ,
Вікторії КАЦАЙ,
Данилові НІКІТІНУ,
Ірині ЖУРАВЛІВІЙ,
Марині БОБРОВІЙ,
Яні ТИМОШЕНКО,
Надії ХОЛЯВЦІ,
Вадимові ЩЕРБІ,
Олександрі ШЕВЛЮЗІ*

*за безкорисливе сприяння
виходу в світ цього видання*

**Видавця
Олександр
Савчук**

З КРАЇНСЬКОЇ СТАРОБИНИ

Видавець Олександр Савчук
Харків • 2020

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
ЦЕНТР УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ ІМЕНІ Д. І. БАГАЛІЯ
ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

- 3-11** **З української старовини** / текст Д. І. Яворницький ; ілюстр. С. І. Васильківський, М. С. Самокиш ; передм. С. І. Світленко та В. М. Ханко ; прим. А. М. Домановський ; упоряд. О. О. Савчук ; художн. оформ. О. Г. Чекаль. — Харків : Видавець Олександр Савчук, 2020. — 144 с., [44 іл.]. — (Серія «Слобожанський світ» ; вип. 14).
ISBN 978-617-7538-42-3

Альбом «З української старовини» вперше вийшов друком у 1900 р. і назавжди став класикою українознавства. Книга містить 20 історичних нарисів авторства Д. І. Яворницького, проілюстрованих видатними українськими художниками — С. І. Васильківським та М. С. Самокишем. Перевидання «Альбому» здійснено у новому українському перекладі, містить дві передмови та примітки. Ілюстрації репродуковано з оригінального видання і подано разом із збільшеними фрагментами.

УДК 94(477)(081.2.025.2)

ISBN 978-966-2562-03-3 (серія)
ISBN 978-617-7538-42-3

©Світленко С. І., передмова, 2020
©Ханко В. М., передмова, 2020
©Домановський А. М., примітки, 2020
©Чекаль О. Г., художнє оформлення, 2020
©Видавець Олександр Савчук, 2020

ЗМІСТ

Сергій СВИТЛЕНКО

УКРАЇНСЬКИЙ ТОПОС ПАМ'ЯТІ НА СТОРІНКАХ
ВИДАННЯ «З УКРАЇНСЬКОЇ СТАРОВИНИ»..... 7

Віталій ХАНКО

МИСТЕЦЬКА ВІЗУАЛІЗАЦІЯ КОШТОВНОГО АЛЬБОМУ
ПРО УКРАЇНСЬКУ СТАРОВИНУ ЗА 1900 РІК.....21

З УКРАЇНСЬКОЇ СТАРОВИНИ

ДО АЛЬБОМУ «З УКРАЇНСЬКОЇ СТАРОВИНИ» 29

ПЕТРО КОНАШЕВИЧ САГАЙДАЧНИЙ 33

ГЕТЬМАН БОГДАН МИХАЙЛОВИЧ ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ 37

ВОЄВОДА АДАМ ГРИГОРОВИЧ КИСІЛЬ 40

ПОЛКОВНИК РЕЄСТРОВИХ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛКІВ..... 45

РУШНИЦІ, СПИСИ, КЕЛЕПИ, ШАБЛІ,
ПІСТОЛІ, ЯТАГАНИ І ПОРОХІВНИЦІ 47

УМАНСЬКИЙ СОТНИК ІВАН ГОНТА 49

ПИСАР ВІЙСЬКОВИЙ..... 59

ГАРМАШІ ЧАСІВ ГЕТЬМАНА ІВАНА МАЗЕПИ.
МОРТИРА, ВИЛИТА ЗА НАКАЗОМ МАЗЕПИ 60

КОЗАЦЬКИЙ ОБОЗ..... 62

ТИП ЗАПОРОЖЦЯ..... 63

СЦЕНА ІЗ ЗАПОРОЗЬКОГО ЖИТТЯ: СУД НАД ЗЛОЧИНЦЕМ 65

МІСЦЕ КОЛИШНЬОЇ ЧОРТОМЛИЦЬКОЇ СІЧІ 66

ДУНАВЕЦЬКА ЗАПОРОЗЬКА СІЧ 68

СІЧОВИЙ ДІД АБШИТОВАНИЙ 71

ЯРМАРОК В УКРАЇНІ	73
ЗИМІВНИК КОЗАЦЬКИЙ	79
ПРОВОДИ КОЗАКА ДО ВІЙСЬКА.....	81
ГРИГОРІЙ САВИЧ СКОВОРОДА.....	84
ПОДОРОЖ НА ПРОЩУ ШЛЯХЕТНОЇ ОСОБИ У XVIII ст.	88
ГУРТ КОБЗАРІВ І ЛІРНИКІВ НА УКРАЇНСЬКОМУ ЯРМАРКУ	89
ПРИМІТКИ.....	92
АЛЬБОМ.....	96
ПОЯСНЕННЯ ДО АЛЬБОМУ.....	141

